

MATTEI SJUNGER MAHLER

TORS DAG 6 SEPTEMBER 2018
kl 19.00 DE GEERHALLEN NORRKÖPING

FREDAG 7 SEPTEMBER 2018
kl 19.00 CRUSELLHALLEN LINKÖPING

Norrköpings Symfoniorkester

Dirigent **Karen Kamensek**

Solist **Peter Mattei** baryton

Konsertmästare **Erik Arvinder**

MOZART

Uvertyr till Figaros bröllop

MAHLER Sånger ur

Des Knaben Wunderhorn

och Rückert Lieder

– paus –

DVOŘÁK Symfoni nr 8

*Svenska Salongsorkestern
spelar i foajén från kl 18!*

Välkommen till Norrköpings Symfoniorkester! Checka gärna in, ta bilder i foajé och konsertsal och berätta att du är här! Innan konserten börjar ber vi dig dock stänga av telefon och kamera, eftersom ljuset från skärmar stör både publik och artister. Under konsert är fotografering och ljudupptagning ej tillåten. I applådtacket går det bra att ta bilder igen. Hoppas du får en riktigt fin konsertupplevelse med oss!

– en del av Scenkonst Öst

Karen Kamensek

Den amerikanska dirigenten Karen Kamensek hittar man lika gärna i operadiket som på konsertpodiet, och hennes repertoar täcker en stor del av den klassiska musiken, inte minst den nya. Hon har dirigerat många av världens främsta orkestrar: Århus Symfoniorkester, Bilbao Symfoniorkester, Orchestre National de Pays Loire, Göteborgs Symfoniorkester, Aalborg Symfoniorkester, Malmö Opera och Musikteater, Saarländisches Staatsorchester Saarbrücken och Orchester National de Lille, i de mest kända konserthallarna. Bara den här säsongen uruppför hon verk av Philip Glass och Victoria Borisova-Ollas.

Under sin period som Generalmusikdirektor för Staatsoper Hannover 2011–2016 ledde hon flera uppmärksammade produktioner, däribland Sjostakovitjs *Lady Macbeth från Mtsensk*, Wagners *Mästersångarna*, Puccinis *Il trittico*, Bernsteins *Candide*, Janáčeks *Jenůfa* och Webers *Friskyttan*.

Efter sin uppmärksammade debut på English National Opera i *Glass Ahknaten* återvände hon i början av 2018 till ENO i samma kompositörs *Satyagraha*. Senare på säsongen återvänder hon till Sverige och Malmö Opera i en ny produktion av Verdis *Rigoletto*. Därefter leder hon orkestern i Opera de Toulon i en föreställning av Camille Pépins *Vajrayana*. Säsongen avslutas vid den israeliska operan i Franco Zeffirellis ikoniska produktion av Bizets *Carmen*.

Hon har framträtt som gästdirigent med många framträdande orkestrar världen över, däribland Bruckner Orchester Linz, Dortmund Philharmoniker, Malaysiska filharmoniska orkestern i Kuala Lumpur, Norska Radioorkestern, Odense Symfoniorkester, Orchestre de Chambre de Lausanne, Orchestre National de Montpellier, Orchester Philharmonique de Marseille, ORF Radio-Symphonieorchester Wien, Philharmoniker Hamburger, Sinfonieorchester Basel, Sloveniens filharmoniska orkester Ljubljana, med flera.

Peter Mattei

Peter Mattei framträdde under säsongen 2017–2018 på Opernhaus Zürich, Opéra National de Paris och Metropolitan Opera New York. Han har dessutom sjungit på prestigefyllda scener som Teatro alla Scala i Milano, Covent Garden i London och Salzburger Festspiele, och därmed etablerat sig i toppskiktet av internationellt verksamma sångare.

Sedan det internationella genombrottet som Don Giovanni i Peter Brooks produktion i Aix-en-Provence har Peter Mattei gjort bejublade framträdanden i denna roll på scener som Metropolitan, Kungliga Operan, Den Norske Opera, Scottish Opera, Opéra National de Paris (regi Michael Haneke), Staatsoper Berlin, Teatro alla Scala, Wiener Staatsoper och Opernhaus Zürich.

Våren 2013 gjorde Peter Mattei en sensationell rolldebut som Amfortas i *Parsifal* på Metropolitan Opera och säsongen efter gjorde han ytterligare succé i Wagnerfacket då han sjöng Wolfram i *Tannhäuser* på Staatsoper Berlin, en roll som han senare framträtt i både på Metropolitan och La Scala.

Vid sidan av opera är han också en eftersökt gäst på världens konsertscener och har framträtt med Mahler Chamber Orchestra, Gewandhausorchester, Concertgebouw Orchestra, Berliner Philharmoniker, London Symphony Orchestra, Boston Symphony Orchestra, Chicago Symphony Orchestra och de ledande orkestrarna i Sverige och Norden med dirigenter som Sir Georg Solti, Claudio Abbado, Riccardo Muti, Daniel Barenboim, Sir Colin Davis, Esa-Pekka Salonen, Herbert Blomstedt, Daniel Harding, Jeffrey Tate, Riccardo Chailly, Sir Andrew Davis, John Eliot Gardiner och Gustavo Dudamel.

Peter Mattei fick sin utbildning vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och Operahögskolan i Stockholm och debuterade 1990 på Drottningholms Slottsteater som Nardo i *La Finta Giardiniera*. År 2004 utnämndes Peter Mattei till Hovsångare.

NORRKÖPINGS SYMFONI

Violin 1

1:e konsertmästare
Henrik Jon Petersen, Vakant

Alt. konsertmästare Mikael Wenhov

2:e konsertmästare Paul Waltman

Carina Beckett, Sarah Dodd Falkebring,
Matts Eriksson, Josep Esteve,
Lars Hedborg, Magnus Ivarson,
Tanja Kaitaniemi, Kristina Lindholm
Vahlöf, Ingrid Olsson, Nina Söderberg,
Johanna Tafvelin, Anders Törnqvist

Violin 2

Ruth Anderberg*, Fredrik Anderberg**,
Håkan Jonsäll**, Lars Andersson,
Boel Bengtsson, Karín Engström,
Åsa Holm, Anne Holmer, Jin Hägerström,
Richard Michelin, Mohamed Sharara,
Sonja Vrieze, Vakant

Viola

Lennart Falkebring*, Crista Bergendahl**,
Gunnar Enbom**, Nanako Akai, Jenny
Augustinsson, Björn Carlén, Erika
Gabrielsson Backlund, Pernilla Rönnlund,
Markku Sorri, Karin Svanberg Ancker,
Vakant

Cello

Solocellist Niklaas Veltman

Pelle Hansen*, Fredrik Lindström**,
Sofia Petersen**, Torstein Dalene,
Erik Uusjärvi, Leif Vahlöf,
Ingrid Åkerblom, Vakant

Kontrabas

Björn Malmqvist*, Jan Duda**,
Anna-Cecilia Bergman**(tjl),
Emma Josefsson Bjørnevik (tjl),
Sara Buschkühl (vik),
Johan Strindberg (vik),
Daniel R Thomas, Roine Uddfeldt

* Stämledare, ** Alternande stämledare,

ORKESTER 2018–2019

Flöjt

Teodor Tirlea*, Annica de Val**, Vakant

Oboe

Pelin Lius*, Thomas Bodin**, Vakant

Klarinett

Johnny Jannesson*, Lars Paulsson**,
Alvaro Pastor Jimenez

Fagott

Linus Björnstam*,
Eva Pettersson Veltman**, Vakant

Horn

Lennart Langer*, Anna Ahlenius**,
Jan Lejonclou, Lars Thapper,
Elisabeth Åkervall

Trumpet

Elias Svanberg*, Filip Draglund**,
Stefan Mattsson

Trombon

Eric Svensson*, Christoph Schnaithmann**

Bastrombon

Johan Wiklund**

Tuba

Ole Christian Grønning*

Pukor

Lars Gärd*, Anders Dahlstedt**

Slagverk

Martin Orraryd*, Petter Svensson**

Harpa

Delphine Constantin Reznik*

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Uvertyr till Figaros bröllop [K492] (5')

När Beaumarchais drama Figaros bröllop lämnades in till Comédie-Française i Paris 1784 förbjöds det av kung Ludvig XVI. Han lät alla tydligt förstå att han hellre skulle riva Bastiljen än att tillåta detta avskyvärda, revolutionära stycke. Vi befinner oss strax innan Franska revolutionen, och stämningen i staden var explosiv.

I Wien var det inte lika laddat, så när Mozart ville få sin opera Figaros bröllop uppförd 1786 lyckades man övertyga kungen om att det bara var en trevlig fars. Men så fanns det heller inte mycket kvar av ursprungets revolutionära anda i Lorenzo da Pontes italienska libretto. Det kontroversiella ämnet (där tjänaren visar sig vara smartare än adelsmannen) bidrog säkert till operans stora framgång. Samma textförfattare skulle också svara för Mozarts operor Don Giovanni och Così fan tutte.

Men det var Mozarts musik som var den största sensationen. Verket hade krävt mycket arbete och fullbordades först två dagar innan premiären. Redan i uvertyren försätts publiken i feststämning. Det är en sann lustspelsuvertyr där de musikaliska upptågen avlöser varandra, där de melodiska idéerna virvlar förbi i muntra och lekfulla rytmer i en delikat orkestrering. Uvertyren har ingen tematisk anknytning till operan, sådana potpurriuvertyrer blev vanliga först på 1800-talet, men den knyter an till handlingens galenskaper.

GUSTAV MAHLER (1860–1911)

Sånger (32')

Des Antonius von Padua Fischpredigt

Lob des hohen Verstandes

Ging heut' Morgen über's Feld

Revelge

Der Tamboursg'sell

Ich bin der Welt abhanden gekommen

Gustav Mahler må vara mest känd och uppskattad för sina magnifika symfonier, men vid sidan av dessa klingande katedraler har han också skrivit underbart älskliga och innerliga sånger.

Han tonsatte totalt femton texter ur den av Arnim och Brentano utgivna folkvisesamlingen Des Knaben Wunderhorn (Gossens ymnighetshorn) mellan 1892 och 1901. Under den här konserten hör vi fyra av dessa. Sången om ”Den helige Antonius predikar för fiskarna” har ett ackompanjemang som är lika osammanhängande som fiskarna måste ha upplevt hans predikan. ”Lovsång till förståndet” har sin grund i en mästarsång från Nürnberg. ”Revelj” är en nästan symfonisk marsch, liknande den som inleder sjätte symfonin, och den blir en skrämmande vision av en död soldat som återvänder hem. ”Trumslagarpojken” är en klagovisa över att han måste avrättas för att han avvek från bataljen. Även här kan man hitta drag från Mahlers symfonier, närmast femte symfonins första sats.

Friedrich Rückert var professor i orientaliska språk, och i sorgen över att ha förlorat flera av sina späda barn, sökte han tröst i att skriva lyrik. Mahler tonsatte hans Kindertotenlieder, men vid samma tid, 1901-05, också fem fristående sånger. I ”Jag har förlorat kontakten med världen” ser han sig död för omvärlden, ensam lever han i sina sånger i himlen, i sin kärlek.

Mahler var bara tjugofyra år gammal när han 1884 komponerade huvuddelen av de fyra sånger han samlade under rubriken ”Lieder eines fahrenden Gesellen”. Och även om han då

redan komponerat en hel del sånger och instrumentalmusik så har han här åstadkommit en oerhörd resning i det konstnärliga uttrycket och han har själv skrivit den gripande texten i samma anda som Des Knaben Wunderhorn. Bakgrunden till detta uppsving sägs vara en stormig och olycklig kärlekshistoria, och det är inte första gången sorg och förtvivlan symboliseras av resor och vandringar i den tyska romanskonsten. Tvärtom knyter Mahler an till Schuberts Winterreise både i innehåll och melodik. Först mellan 1891–96 omformade Mahler denna sångcykel med orkesterackompanjemang, som därmed blev musikhistoriens första sångcykel med orkester. ”Jag gick i morse över fältet” är den andra av dessa sånger.

ANTONÍN DVOŘÁK (1841–1904)

Symfoni nr 8 G-dur op 88 (36')

Allegro con brio

Adagio

Allegretto grazioso

Allegro ma non troppo

Antonín Dvořák krönte sin karriär med att 1892 utses till Amerikas första professor i komposition. Man ville anställa den främste av tidens alla tonsättare, och Dvořák hade onekligen gjort en imponerande konstnärlig karriär: han föddes som son till en slaktare i en liten böhmisk by, och var tänkt att följa i faderns fotspår. Trots framgångarna behöll han en jordnära inställning till sitt liv och sin konst.

Under senare delen av 1880-talet arbetade han målmedvetet, och det resulterade i flera brett upplagda verk. Förutom en sjunde symfoni skrev han operor och oratorier. Efter några framgångar tillät han sig att slappna av i mer lyriskt intima verk. Då kom den andra serien av slaviska danser, pianokvintetten i A-dur och ett flertal sånger.

Strax innan avfärden till Amerika växte den åttonde symfonin fram under långa skogs promenader. Han kände sig tryggare i sin konst och med naturens hjälp blev hans musik ljusare. Han befann sig för tillfället i sin lantgård vid Vysoká, där han också ägnade sig åt trädgårdsodling.

Åttonde symfonin är resultatet av ett sökande efter lugn och harmoni. När stormen ibland ändå ryter för kontrastens skull, blåser den bara bort de torra löven och för med sig frisk luft. Det är en lyckligt leende musik, en enkel, folklig spelmansmusik som avviker från de strikt symfoniska traditionerna. Han hade föresatt sig att skapa en symfoni olik alla andra. Men den har ändå en klassiskt traditionell form med fyra satser i sonat- och rondoform.

Första satsen börjar med ett klangfullt cellotema som sedan återkommer två gånger under satsens lopp. Satsen följer noga sonatformen trots att känslöväxlingarna är stora. Den långsamma satsen är ett adagio i c-moll som är uppbyggt av ett pärlband vackra episoder. Så följer en både graciös och elastisk vals innan finalen börjar med en liten introduktion bestående av ett trumpetsolo. Även detta solo återkommer några gånger. En riktigt utåtriktad coda avslutar symfonin.

Den 2 februari 1890 uruppfördes denna G-dursymfoni med tonsättaren själv som dirigent för Nationalteaterns i Prag orkester, och han ledde strax därpå även framföranden i London och Frankfurt. Symfonin skulle snart gå segrande över världen, och den blev vid sidan av den i Amerika skrivna nionde symfonin (Från den nya världen) den mest älskade av hans symfonier.

Kommande konserter hösten 2018

BEETHOVEN & WAGNER

ONSDAG 12 SEPTEMBER

kl 18 Crusellhallen Linköping

Dirigent **Evan Rogister**

Beethoven Uvertyr till Coriolanus
Wagner Förspel och Isoldes kärleksdöd ur Tristan och Isolde
Siegfrieds Rhenfärd och sorgmarsch ur Ragnarök

STJÄRNMOLN OCH RAGNARÖK

TORSDAG 13 SEPTEMBER

kl 19 De Geerhallen Norrköping
Introduktion kl 18.30

Dirigent **Evan Rogister**

Solist **Peter Friis Johansson** piano

Beethoven Uvertyr till Coriolanus
Tarrodi Stellar Clouds,
pianokonsert nr 1
Wagner Förspel och Isoldes kärleksdöd ur Tristan och Isolde
Siegfrieds Rhenfärd och sorgmarsch ur Ragnarök

JOHAN DALENE

- 18.00 HOS OSS

ONSDAG 19 SEPTEMBER

kl 18 De Geerhallen Norrköping

Johan Dalene violin
Mikael Wenhov violin
Lennart Falkebring viola
Gunnar Enbom viola
Niklaas Veltman cello
Pelle Hansen cello
Mats Jansson piano

Debussy Sonat för violin och piano

Tjajkovskij Souvenir de Florence

ÖPPEN REPETITION

- FRI ENTRÉ

TORSDAG 20 SEPTEMBER

kl 11.30 De Geerhallen Norrköping

Dirigent **Ola Rudner**

Öppen repetition av lördagens konsert. Längd ca en timme.

1800
HOS OSS

LYRISK LYCKA

LÖRDAG 22 SEPTEMBER

kl 15 De Geerhallen Norrköping
Introduktion kl 14.30

Dirigent **Ola Rudner**
Solist **Filip Draglund** trumpet

Farrenc Uvertyr nr 2
Staern Surprise!
Schubert Symfoni nr 9

KULTURNATTEN

- FRI ENTRÉ!

LÖRDAG 29 SEPTEMBER

De Geerhallen Norrköping

Dirigent **Christina Hörnell**

Kl 14 Barn-sing-along
Programvärd och solist **Maria Olofsson**. Barnkör.

Kl 18 Opera-sing-along
Programvärd och solist **Magnus Kyhle**. Körer från Norrköping.

Läs mer på vår hemsida norrkopingsssymfoniorkester.se

Texter Stig Jacobsson. Peter Mattei foto Håkan Flank, Karen Kamensek foto Denise Biffar, SON foto Björn Dahlgren.

Norrköpings Symfoniorkesters sponsorer 2018-2019

GULDPARTNER **STÅHL INVEST**

SILVERPARTNERS

SEFAB SIEMENS

Övriga: Advokatfirman Glimstedt | Almroth Industrifastigheter AB | Best Western Hotel Princess | Kurt och Brita Ehlert | Gunnar Gunnarsson Fastighets AB | Holmen Paper AB | HSB | Hyresbostäder | Mattssons Fastighetsutveckling AB | Ringarums Busstrafik AB | Sumitomo SHI FW Energi AB | Swedbank | Tage Rejmes Bil AB | Tommy Holm Revisionsbyrå AB

Fonder: Fond of Music, donation från Marianne och Lennart Lindqvist | Siw Ericsdotters stiftelse, donation

SON samarbetar med Vi-skogen

Utöver en blomma, som tack till våra artisters medverkan, planterar SON fem träd i Vi-skogen som en gåva till vår gemensamma jord.

Vd Pia Kronqvist, Konstnärlig ledare Henrik Marmén, Kommunikationschef Agneta Lindmark Thomas
www.norrkopingsssymfoniorkester.se, info@norrkopingsssymfoniorkester.se

SCENKONST ÖST

- består av Norrköpings Symfoniorkester och Östgötateatern med ung scen/öst